

1st izhaja od oktobra 1947
kot tednik — Od 1. januarja
1958 kot poltednik — Od
1. januarja 1960 trikrat te-
lensko, in sicer ob pone-
teljkih, sredo in sobotah

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

GLAS

KRANJ — SOBOTA, 9. NOVEMBRA 1963 —
LETO XVI. — ST. 130 — CENA 20 DINARJEV
Ustanovitelji: občinski odbori SZDL Jesenice,
Kranj, Radovljica, Škofja Loka, Tržič — Izdaja
CP »Gorenjski tisk« — Urejuje uredniški odbor
— Glavni in odgovorni urednik Gregor Kocijan

Begunjski plaz letos ne bo več zgrmel na cesto — predor pod njim (»snegobrane«) je skoraj že dograjen

Paberki z ljubeljske ceste

Še sedem metrov predora

Letošnja neurja so povzročila dokajšnjo škodo

Tudi zadnji deževni dnevi niso prekinili gradbenih del na ljubeljski cesti. Sleherni dan — da celo sleherna ura postaja vsebolj dragocena, ker se rok dograditve in možnosti za poslabšanje vremena naglo bližajo. Določena prednost je v tem, kakor zatrjujejo izvajalci, da bo mogoče nekatera dela uspešno nadaljevati tudi ob deževnem vremenu.

Samo pri enem podjetju za 30 milij. škodo

Cepprav bi vremenoslovci v času, ko se gradi ljubeljska cesta, našli lepo število sončnih ali najverjetneje dni, pa vremenske razmere kljub temu niso bile najboljše zavezniš izvajalcem grad-

S posvetovanja predsednikov obč. odborov SZDL Gorenjske

Več stikov z občani

Ob razpravah o občinskih statutih

KRANJ — V vseh petih občinah Gorenjske je izdelava občinskih statutov v zaključni fazi. Prav tako je treba sedaj čimbolj razpravati o teh osnutkih, možnih posameznih stališčih in različnih variantah. Treba je organizirati javne tribune in druge oblike pogovorov z občani. Praktično kaže, da so take razprave lahko uspešne, koristne in tudi priljubljene za udeležence, če so pripravljene tako, da se iz obsežnega osnutka izbere določeno področje in se tako tudi omogoči aktivnejše posredovanje določenega kroga občanov v razpravi in razločevanju različnih stališč. Tako je bilo eno izmed stališč predsednikov občinskih odborov SZDL Gorenjske, ki so se včeraj sestali v Kranju na posvetovanju o oblikah dela organizacij SZDL ob sedanjih pripravah za občinske statute. Prav tako so govorili o vteku sedanjega ljudskega posojila za obnovo in izgradnjo Škofje Loke in o pripravah na praznovanje letošnje zlatobesne dvajsetletnice II. tisočletja AVNOJ. O posojilu so razpravali zadovoljstvo ter ugotovili, da so naši ljudje ob tem izkazali veliko zavest, kar je med dvoma tudi uspeh političnih in družbenih organizacij, — K. M.

benih del. Primer! Poletna in jesenska neurja so povzročila za približno 30 milijonov dinarjev škodo samo pri splošnem gradbenem podjetju PRIMORJE Ajdovščina, ki gradi tudi znani predor pod Begunjskim plazom. Največ škodo — in sicer približno 27 milijonov dinarjev — jim je povzročilo neurje pred dobrim mesecem. Tedaj je namreč nenadoma udaril hudournik nad samim predorom, ki so ga tedaj seveda še gradili. Pa tudi preteklo deževje ni moglo brez posledic, saj je po približni oceni narečilo na gradbišču omenjenega podjetja za dober milijon škodo.

Od prvih zemeljskih del do asfaltiranja

Gradnja ljubeljske ceste nudi obiskovalcu trenutno dokaj pestro sliko. Medtem ko se na nekaterih cestnih odsekih (in to na razdalji Tržič-Begunjski plaz) lahko popelje že po asfaltni prevleki (mimogrede: nekaj so jo položili prav pretekli teden) pa se na drugih krajih lahko sreča pravzaprav še s prvimi zemeljskimi deli (tako od predora nad Tržičem v smeri proti Ljubelju). Vmes pa ponekod traso utrjujejo, drugod celo dovažajo pesek in pripravljajo vse potrebno za asfaltiranje. Material za utrjevanje cestišča dovažajo od Begunjskega plazu, kjer je tovrstnega kamena dovolj.

Te dni so postavili betonske opake in pričeli nameščati betonsko

Nadaljevanje na 2. strani 4

0 ureditvi mesta

V četrtek, 14. novembra, bo že 11. redna seja občinske skupščine Kranj. Na seji bodo med drugim obravnavali in sklepali o stanju proračunskih sredstev ob zaključku tretjega četrtletja, o stanju in ureditvi hišne numeracije, o izvajanju negospodarskih investicij v letu 1963, o predlogu zavarovanja površin v mestu, o shemi prometne mreže v mestu in o drugem. — Č.

Letne konference osnovnih organizacij Zveze komunistov

Samokritične ocene

Po vseh naših krajih in kolektivih so v teku letne konference osnovnih organizacij Zveze komunistov. Gre za vsakoletni obračun dela, za volitve novih vodstev in za smernice novega dela in nalog komunistov v prihodnjem obdobju. Naš družbeni, gospodarski in kulturni razvoj seveda narekuje vedno nove oblike dela vseh naših organov in institucij. Še posebno pa to velja za zvezo komunistov, ki je bila in mora biti osrednja idejna gonilna sila napredka.

Zato ni slučajno, da so na mnogih konferencah kranjske, jesenjske in radovljiske občine na sedanjih konferencah razpravljali o produktivnosti dela, o integraciji industrije, o oblikah in merilih nagrajevanja in delitve, o samoupravnem sistemu po ekonomskih enotah, o uveljavljanju krajevnih skupnosti in podobno. Skratka, razpravljajo o tem, kar teži delavci in ljudi sploh, o tem, kar zavira hitrejši razvoj in ob tem zavzemajo stališča do posameznih pojavov in določajo naloge komunistov s tem v zvezi.

● V JESENISKI OBCINI, kjer so bile prve konference že sredi oktobra, je doslej opravilo ta obračun 46 organizacij na terenu in vseh 39 organizacij v Zelezarni. Na mnogih konferencah po oddelkih Zelezarne so kritično ocenje-

vali vzroke fluktuacije delavcev in druge probleme tega velikega kolektiva. Zelo živahne so bile te konference tudi na terenu. V večini primerov so na konference vabili vse tamkaj stanujoče člane ZK, ne glede na to, če so včlanjeni v Zelezarno ali v drugih podjetjih. To je tudi pripomoglo, da so razne komunalne in druge probleme ocenjevali s širšega stališča občinskih potreb in možnosti. Zato so se marsikje odločili za tako obliko aktivov komunistov tudi med letom ob vsakem večjem problemu. V nova vodstva je izvoljenih precej mlajših članov, ki so v dosedanjem delu pokazali za to sposobnost.

● V RADOVLJSKI OBCINI je predvideno, da bodo konference končane okrog 15. novembra. Tu di večja podjetja, kot na primer

S šeste seje občinske skupščine Radovljica

Spodbuda za krajevno samoupravo

Razprava o osnutku občinskega statuta je postala v teh dneh osrednji politični dogodek v radovljiski komuni. Od avgusta dalje je posebna komisija občinskega odbora SZDL oblikovala teze osnutka in ga izročila v razpravo najprej odbornikom občinske skupščine — ki so ga obravnavali na svoji šesti seji minuli torek — nato pa se bodo v javni razpravi seznanili z njim občani na posebej pripravljenih javnih posvetih, dalje politični aktivci, sveti krajevnih skupnosti ter odbori SZDL in drugi. Ta bo ta pomemben družbeno pravni dokument razgibal z razpravami vse državljanke in organizacije.

Živahna razprava o krajevnih skupnostih

Ze vodna razprava o osnutku je na torkovi seji občinske skupščine pokazala, kolikšno zanimanje vlada za občinski statut že med odborniki. Katera vprašanja so prisotne najbolj zanimala in kakšne predloge in pripombe so izrekli k posameznim poglavjem in členom?

Osnovna struktura statuta bo omogočala občanom široke samoupravne pristojnosti in več samostojnega ravnanja in upravljanja. Značilno je, da mnogih vprašanj samoupravne narave ne opredeljuje s končnimi določili in jih ne omejuje s konkretnimi zahtevami, ampak jih prepušča v odločanje krajevnim skupnostim. S tem je že nakazan osnovni namen — spodbuditi krajevno samoupravo v obliki krajevnih skupnosti. Če so bile zahteve po ustanavljanju krajevnih skupnosti, zlasti pa konkretne oblike — pristojnosti in osnovna vloga še pred nedavnim precej nejasne in neoprede-

ljene, pa je nasprotno torkova razprava o teh problemih zbistrla vrsto vprašanj zlasti glede vloge, obsega delovanja in pristojnosti, ki naj bi jih imele bodoče krajevne skupnosti. Čeprav so mnenja posameznikov o tem še nekoliko različna, zlasti glede finansiranja in virov za zaposlovanje, večina soglasja v tem, da bodo bodoča žarišča vsega družbenega življenja pomenile prav krajevne skupnosti. Statut občine ne bo določal območij krajevnih skupnosti, marveč je to prepuščeno iniciativi zbora občanov. Tudi

Nadaljevanje na 2. strani 1

Ob zaključku delovne sezone Vodne skupnosti

Visoka vrednost opravljenih del

V tem mesecu bo VODNA SKUPNOST za Gorenjsko v glavnem zaključila z deli, ki so bila predvidena za letoš. Zimski meseci za dejavnost, kakršna sodi v njeno pristojnost, niso primerni. Nadaljevali bodo le z gradnjo objektov ozioroma s sanacijami pod zemljo kot sta na primer stražiška kanalizacija in kranjsko zaklonišče. Obdržali bodo 30 do 40 delavcev.

Vrednost del, ki jih je Vodna skupnost opravila do sedaj, je prek 650 milijonov. Sodijo, da se bo celotna realizacija do konca leta močno približala 900 milijonom dinarjev.

Z zadovoljstvom, lahko ugotovljajo, da so opravili skoraj vsa dela, ki so jih za letošnje leto predvideli. Večje nedovršeno delo je le zavarovanje desnega brega Save z industrijsko cesto proti Tekstilindusu, do česar je prišlo zaradi tega, ker Cestno podjetje še ni uredilo ceste in tako z deli niso mogli nadaljevati. Ker je podjetje obljubilo, da bo omenjeno cesto popravilo že letos, bo Vodna skupnost preostali svoj delež prispevala spomladi. (Ob tem naj omenim, da je letos menda minilo 15 let, kar je kolektivni Tiškanine dal prva sredstva za ureditev industrijske ceste).

Nadaljevanje na 2. strani 2

Turistične plenarne konference

Zanimanje za turistične kredite

V minulih dneh so se na Gorenjskem vrstile štiri turistične plenarne konference: v Kranju, v Škofji Loki, na Jesenicah in v Trzinu. Udeležba na konferencah je bila dobra, saj so nanje poslali svoje predstavnike vsa turistična društva, pa tudi občinski organi in organizacije so se vabilom zadovoljivo odzvali. Omenjene konference je sklicala Gorenjska turistična zveza, medtem ko bo za konferenco v Radovljici poskrbela tamkajšnja občinska turistična zveza.

Ker se bliža občni zbor GTZ so na konferencah razpravljali o sestavi novega upravnega odbora. V njem naj bi bili predstavniki vseh občinskih skupščin, plenar-

nih občinskih turističnih konferenc in še močnejših turističnih društev.

Pogoji za najemanje kreditov za opremo zasebnih turističnih sob so letos ugodnejši kot lani. Odplačilna doba je podaljšana na 6 let, obrestna mera je le 4 odstotna, zadostuje pa garancija turističnega društva. Večina turističnih društev bo šele začela s to akcijo, le v radovljiski komunji so že zaključili. Samo v Bohinju so zasebniki zaprosili za 41 milijonov dinarjev posojila in bodo tako skupaj z lastno udeležbo vložili v nove sobe in izboljšavo starih okoli 80 milijonov dinarjev. Za eno dvoposteljno sobo je mogoče najeti 400 tisoč dinarjev posojila. — S.

Razgovor s predsednikom sveta za kmetijstvo in gozdarstvo občinske skupščine Škofja Loka

Mnenja proizvajavcev moramo upoštevati

Pomlajeni, novi osemčlanski svet za kmetijstvo in gozdarstvo občinske skupščine Škofja Loka, ki mu predseduje EVGEN BOGATAJ, uslužbenec škofjeloške kmetijske zadruge, se je v tej mandatni dobi sestal že štirikrat. Člani sveta aktivno posegajo v razprave o aktualnih vprašanjih. Tako so že na prvi seji razpravljali o prenosu gospodarjenja z gozdovi od KZ na GG in s tem v zvezi o reorganizaciji kmetijskih združenj, dalje o arondaciji kmetijskih zemljišč na delu Sorskega polja na področju škofjeloške komunne, ki je zaupana Kmetijskiemu posestvu Škofja Loka ter o uvedbi in razširitvi umetnega osemenjanja goveda v Poljanski dolini. Po tehtnih razpravah je svet sprejel seveda tudi ustrezne zaključke.

● Kakšne so, tovariš Bogataj, naloge KZ in Kmetijskega posestva za uspešen razvoj kmetijske dejavnosti v komunji?

Predvsem utrjevanje lastne proizvodnje na že obstoječih obratih KZ Škofja Loka in razširitev te proizvodnje v obsegu, v katerem je še možen sodoben agrotehnični poseg. Nadalje v povečanju proizvodnje v kooperaciji z individualnimi kmetijskimi proizvajalci. Le-to pa predvsem na področju živinoreje in večjem pridelovanju semenskega in merkanilnega krompirja. Za to so na našem področju odlični pogoji glede na lego zemljišč.

● Kako pa je z vzrejo živine v kooperaciji s kmeti?

Za produktivnejšo vzrejo goveje živine v kooperaciji z zasebnimi kmetijskimi proizvajalci bo nujno treba izvesti spremembo dosedaj prevladujoče simentalke pasme. Simentalška pasma izpodriva pingavsko, zakaj primernejša je za to. Vzreja pingavske pasme se na našem področju ne izplača predvsem zaradi previsokih prevoznih stroškov mleka do predelovalnih in potrošniških središč. Kmetijska zadruga investira in bo še morala investirati za večjo vzrejo simentalke-mesne pasme še precejšnja sredstva.

● Kaj pa davčna politika?

S primerno davčno politiko, menim, da je sedanja, ki jo je občinska skupščina že sprejela, ugodna, se bodo individualni kmetijski proizvajalci s pomočjo KZ nedvomno še bolj prizadevali za uresničitev omenjenih načrtov.

Poudariti pa moram, da bo največji blagovni proizvajalec v prihodnjih letih Kmetijsko posestvo Škofja Loka. Realizacija načrta posestva bo terjala precejšnja sredstva; mimogrede — sleherni hektar novega zemljišča potrebuje okrog milijon dinarjev.

● In gozdarstvo?

Prenos od KZ na specializirano gospodarsko organizacijo — Gozdno gospodarstvo Kranj je opravljen. Pričakovati je, da bo GG svojo vlogo, bodisi v podružbljanju, kakor tudi v povečanju gozdarke proizvodnje odigralo svojo vlogo. Pri vsem tem pa bo moralo upoštevati tudi mnenja proizvajavcev.

EVGEN BOGATAJ

● iz naših komun ● iz naših komun ● iz naših komun ● iz naših komun ● iz naših komun ● iz naših komun ● iz naših komun ● iz naših komun

Organizacija Zveze mladine v kranjski občini se pripravlja na letno konferenco

Za mladinsko delo so potrebni tudi klubski prostori

KRANJ — Več kot 40 od skupno 60 mladinskih aktivov v kranjski občini je minuli mesec izvedlo letne konference, ki so bile vsebinska priprava na konferenco občinskega komiteja; ta pa bo konec novembra. Vse so dokaj dobro uspele; k temu so v veliki meri pripomogli predkonferenčni seminarji, na katerih so se vodstva aktivov seznanila z najaktualnejšimi vprašanji iz dejavnosti mladinske organizacije.

Osnovni problem mladine v kranjski občini, ki mu bodo tudi na občinski konferenci posvetili precej pozornosti, je pomanjkanje mladinskih klubskih prostorov. Na terenu je zadeva do neke mere sicer urejena, ker člani aktivov skupno z ostalimi organizacijami koristijo družbene prostore (kjer jih seveda imajo), drugače pa je na mestnem področju, kjer mladina nima na voljo klubskih prostorov in preživlja svoj prosti čas v glavnem po lokalnih in v kinu.

Vsakokrat po nekaj

- Vsako soboto po petnajstem v mesecu bo v koncertni dvorani delavskega doma v Kranju od 20. do 24. ure ples. Pobudnik za to je kolektiv kranjske restavracije Park. Tako bo prvi ples že prihodnjo soboto, 16. t. m.
- KONFERENCA MLADINSKE ORGANIZACIJE V ZABNICI je bila pestra in plodna. Udeležilo se je 35 mladincev in nekaj predstavnikov ostalih organizacij. Konferenca je pooblastila novo vodstvo, da na podlagi razprave v najkrajšem času sestavi sklepe in program dela za tekoče leto.
- V počastitev DNEVA REPUBLIKE bo krajevna organizacija ZVI BITNJE priredila proslavo, na kateri bodo med drugim razvili tudi nov prapor. Pokroviteljstvo je prevzel delovni kolektiv podjetja »Vino« Kranj. Organizacija ima 42 članov. V njen sklop sodijo še prebivalci vasi Zabnica, Šutina in Forme. Organizacija je med najaktivnejšimi v občini. Skoro ni prireditve ali delovne akcije, v katero njeni člani ne bi posegli. Zadnje, nadvse uspešno je bilo njeno sodelovanje pri vpisu posojila za Skopje.
- CESTNO PODJETJE KRANJ asfaltira cesto od Senčurja proti novemu letališču na Brnikih. Asfaltno čistišče bodo uredili do Lahovč.
- TABORNIŠKI ODRED »STRAŽNIH OGNJEV« IZ KRANJA bo imel jutri redni letni občni zbor. Na zboru bodo izvolili novo vodstvo, pregledali letošnje delo in naredili delovni in finančni plan za prihodnje leto.

Na kratkem valu

- RADOVLJICA — V okviru programa delavske univerze bo v ponedeljek, 11. novembra, gostovala v kulturnem domu v Radovljici Drama iz Ljubljane. Občinstvu Radovljice se bodo predstavili z Dürrenmattovo komedijo Fiziki. To je prvo gostovanje v letošnji sezoni, sledila pa ji bodo še druga. Gostovanja pripravljajo tudi za Bled, Bohinjsko Bistrico in Kropo.
- BLED — V torek, 19. novembra, bo predaval o potovanju predsednika Tita po deželah Latinske Amerike in o najnovejših dogodkih Sergej Volonjak iz Ljubljane. Dan prej je bo imel podobno predavanje tudi v Radovljici. Občinstvo o pomenu moskovskega porazuma, o dogodkih v Afriki in o Titovem govoru v Zdrutinih narodih.
- RADOVLJICA — Občinska skupščina je na zadnji seji podala priporočila, da se Gorenjka k podjetju Šumalji Ljubljana. Predhodno pa predstavnik obeh podjetij na zahtevo občinske skupščine najprej osnovne momente, ki so navedeni obema kolektivom, v zvezi z združevanjem v eno industrijo predvidevajo v celotnem planu razvoja te regije, s tem da bi se Gorenjka v Lescah preusmerila v proizvodnjo čokolade. Letna proizvodnja je predvidena na

več kot tisoč ton v vrednosti 800 milijonov dinarjev. Ostale tovarne kandidatske industrije v Sloveniji, kot so Šumi Ljubljana, tovarna Imperial v Brezovici in Sana Hoče se bodo specializirale za proizvodnjo drugih izdelkov te industrije. Za uresničitev programa specializacije pa je nujno potrebna enotna gospodarska organizacija, zato je priporočilo Gorenjke k Šumli prvi korak v tej smeri. Z združitvijo obratnih in osnovnih sredstev, s specializacijo proizvodnje ter z delitvijo dela bo ob malenkostnem povečanju števila zaposlenih narasla produktivnost. Proizvodnja na enega zaposlenega se bo s temi ukrepi dvignila od 114 na 144 tone. Za uresničitev načrta specializacije bodo iz tovarne Šumi preneseni v Gorenjko stroji za proizvodnjo čokolade. Predvidoma bodo v Lescah koncentrirali tudi proizvodnjo valfov in keksov. Predstavnik obeh kolektivov so na seji skupščine ugotovljali, da bo taka živilska industrija konkurirala sorodnim organizacijam v državi le, če bo izvedena specializacija in s tem v zvezi tudi preusmeritev ter združitve vseh proizvodnih sil.

● BOHINJSKA BELA — Tu je bilo v torek zanimivo potopisno in poučno predavanje V domovini kornatskih ribičev. O tej temi je predavatelj Sime Letinič govoril tudi na Bledu, še v tem mesecu pa bo predaval v Radovljici in nekaterih drugih krajih.

Precej je bilo na krajevnih in tvariških mladinskih konferencah govora tudi o mladinskem turizmu, in sicer v tem smislu, naj bi mladinska organizacija tesno sodelovala s taborniško, počitniško in planinsko organizacijo ter s tem omogočila, da bi tudi člani ZMS pod enakimi pogoji — kot denimo taborniki — poleti hodili na letovanja, čeprav bi bili morda v drugih mesecih bolj obremenjeni z delom v mladinski organizaciji, ne pa v taborniški oziroma drugih.

Mladina kranjske občine bo na letni konferenci obravnavala tudi probleme življenjskega standarda mladih ljudi, zlasti kar se tiče njihovega stanovanjskega vprašanja. Še vse premalo je namreč samskih stanovanj, ker so jih doslej gradile le večje gospodarske organizacije, medtem ko so tisti iz manjših kolektivov še vedno brez njih. — Seveda pa ne mislijo pozabiti tudi na pomemben del svojega delovanja: na skrb za večjo produktivnost in boljše proizvodne rezultate v gospodarskih organizacijah, ki postaja vse važnejši del v programu mladinske organizacije. — J. Z.

Krajevna skupnost skrbi tudi za spomenike NOB

KOKRA — Na minuli seji je svet krajevnih skupnosti Kokra obširno obravnaval program dela za prihodnje leto. Najprej bodo uredili javno razsvetljavo na Fužinah, potem napeljavajo telefona do Spodnje Koke in ureditev ceste do Arneža do šole. V programu imajo tudi ureditev okolice pri spomeniku padlih borcem in talcem v Spodnji Koki in odkritje spominske obeležja na Koreninskovi hiši v Spodnji Koki. Odkrili ga bodo ob krajevnem prazniku, ki ga praznujejo 22. julija kot spomin na dan, ko je okupator zažgal vas. Na dnevnem redu je bila tudi preskrba kraja z mesom in še nekatere druge zadeve. — R.

Zrebanje nagrad za vlagatelje v komunalni banki Kranj

Po mesecu varčevanja na Gorenjskem

Nad 64 milijonov prihrankov

Kdo so srečni dobitniki

- Skupno je na hranilnih knjižicah podružnice KOMUNALNIH BANK na Gorenjskem 2 milijardi in 426 milijonov dinarjev, od teh samo v kranjski občini skoraj polovica — 1.085 milijonov dinarjev.
- V oktobru mesecu, ki je vsako leto namenjen varčevanju, je 426 novih vlagateljev vložilo na hranilne knjižice 64.414.000 dinarjev. Še je lep uspeh letošnjega meseca varčevanja. Porast hranilnih vlog pa je značilen tudi naslopl. Skupni prihranki na hranilnih knjižicah, ki jih ima 38.976

ljudi, skoraj vsaki četrti prebivavec, so se v letošnjih desetih mesecih dvignili za 667.210.000 dinarjev in dosegli 31. oktobra 2.426.053.000 dinarjev. To dokazuje pravilen odnos do denarja in skrb za varčevanje, kar je značilno zlasti za razvite dežele v svetu.

Največji uspeh beležijo v Komunalni banki v Kranju. V tej občini je v letošnjih desetih mesecih naraslo število vlagateljev od 14.297 na 15.525, višina vložene denarja pa od 796.054.000 na 1.083.399.000 dinarjev, kar pomeni povečanje skoraj za tristo milijonov (289.354.000).

Za vlagatelje, ki so v mesecu varčevanja vložili nad 5.000 dinarjev, so podružnice komunalnih bank pripravile posebno zrebanje za nagradami. V Komunalni banki je bilo to zrebanje v četrtletju. V skrinjici je bilo 296 listkov z imeni kandidatov, ki so prišli v poštev. Za nagrade v skupni vrednosti 135.000 dinarjev, so bile ure, fotoaparati, aktovke, gramofoni in tranzistori. Iz zrebanja so bile tele številke hranilnih knjižic: 7.840, 13.435, 13.042, 11.746, 13.542, 13.034, 2.434, 12.437, 2.958, 3.732, 12.947 in 407.

● Kdo so srečni dobitniki?

Ura pravljic

V nedeljo bo obiskal »Uro pravljic« pisatelj FRANCE BEVK, ki bo mladim obiskovalcem bral svoja dela

se je v Prešernovem gledališču v Kranju že dobro uveljavila, ni samo razvedrilo zanaš otroke, marveč tudi ura vzgoje in pridobivanje novih spoznanj

Prva velika blagovna loterija v Kranju

Kranj — Združenje vojaških vojnih invalidov in borcev NOV občine Kranj se je letos odločilo, da bo organiziralo veliko blagovno loterijo. Dobitki: 30 osebnih avtomobilov, 40 televizijskih sprejemnikov, 40 radijskih sprejemnikov in 20 hladilnikov v skupni vrednosti 43 milijonov dinarjev, so res privlačni, čeprav so srečke po 500 dinarjev. Vrednost najmanjšega dobitka je 72.000 dinarjev, največjega pa 1.150.000 dinarjev. Zrebanje bo v Kranju 18. novembra. Pri organizatorjih smo se pozanimali, za kaj bodo porabili dobiček in pa o tem, če bodo tudi v prihodnje prirejali take loterije. Zvedeli smo, da je čisti dobiček namenjen organizaciji, predvsem za regresiranje in pomoč tistim članom, ki si zaradi nizkih prejemkov ne morejo privoščiti raznih letovanj, prireditev, okrevališč in drugega. Del sredstev pa bodo porabili tudi za izgradnjo športnega igrišča, ki ga bo potrebovalo novo ustanovljeno športno društvo ISD Kranj.

Naj omenimo, da ima občinsko združenje 957 članov, ki so vključeni v trinajstih osnovnih organizacijah. Od tega jih je v mestu pet in na podeželju osem. — R.

Poverjenikom Kurirčka

Knjige Kurirčkove knjižnice (Ivo Zorman: Eno samo življenje, Zdenko Kostanjevec: Dogodivščine partizanskega šoferja, France Bevk: Vanka Partizanka) so pošle. Prosimo vse tiste, ki knjig, poslanih na ogled, niso razprodali, da jih takoj vrnejo. Poslali jih bomo novim naročnikom.

Ker je povpraševanje po knjigah zelo veliko, bomo izdali 8. zvezek knjižnice, in sicer zbirko krajših spisov Toneta Seliskarja z naslovom »Otroci partizanskega rodu«. Prodajna cena bo 120 din. Zbiranje prednaročnikov in sporočanje upravi »Kurirčka« število izvodov, ki bi jih radi kupili. Po en izvod bomo poslali na ogled, kakor hitro bo knjiga izšla.

Te dni smo vam poslali na ogled prvi dve knjigi Kajuhove knjižnice (Ivan Minatti: Veter poje, Kajuh: Pesmi). Prodajna cena za knjižico je 180 din. Ponudila bomo upoštevali, dokler ne bo poslala zaloga.

Uprava »Kurirčka«

Naš razgovor Helikopter za GRS

Na zadnjem posvetu predstavnikov PLANINSKIH DRUŠTEV GORENJSKE, ki je bil tudi o pobudi GORSKE REŠEVALNE SLUŽBE, da bi za potrebe Gorenjske kupili helikopter. V zvezi s tem smo prosili tajnika Gorske reševalne službe Gorenjske Romana Herleca za nekaj pojasnil.

- Kaj je GRS pripeljalo do tega, da ste pričeli z akcijo za nakup helikopterja?
- »Kar zadeva tehnično opremo GRS smo pri nas še zelo zaostali. Vse severne države z visoko razvitim turizmom imajo že desetletja najsodobnejše opremljeno, sicer profesionalno in plačano GRS, ki

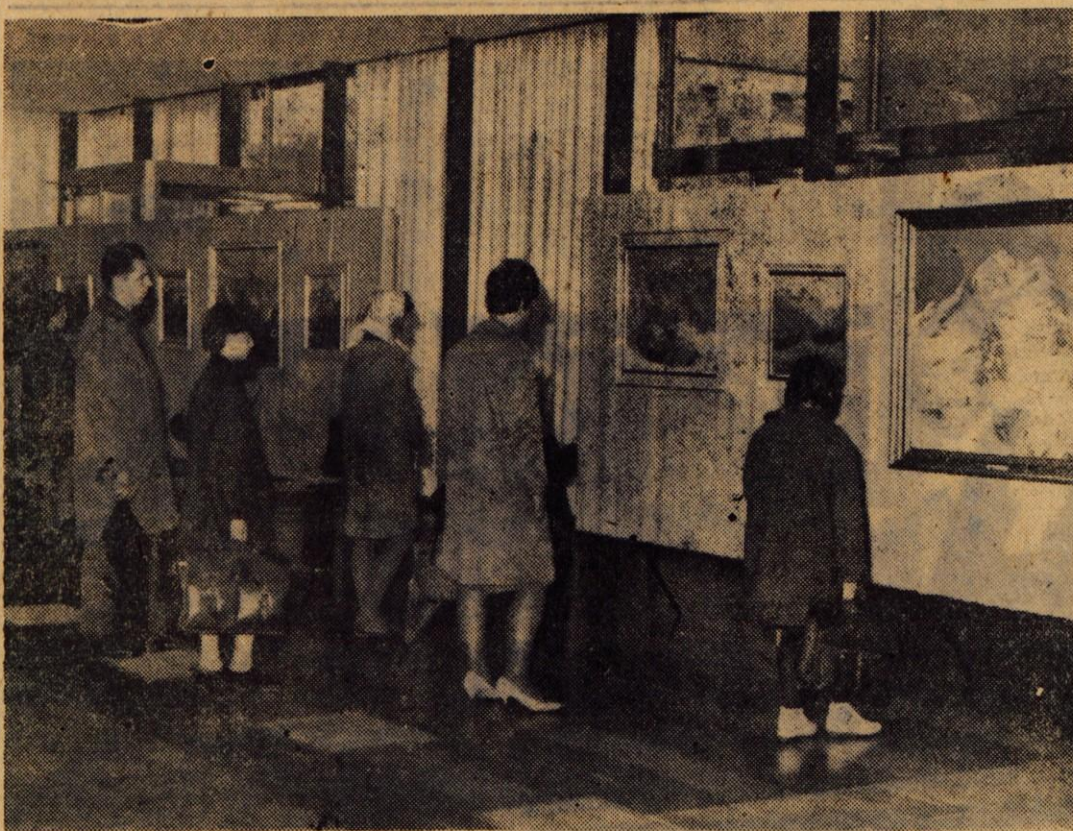
- nima le enega, ampak po več helikopterjev.
- »Koliko bi stal helikopter?«
- »140 milijonov dinarjev.«
- »Zakaj bi ga uporabljali?«
- »Predvsem za GRS, za oskrbovanje visokogorskih postojank, pri prevozu gradbenega in drugega materiala pri gradnjah planinskih in drugih postojank, ob elementarnih in drugih nesrečah ter povsod tam, kjer bi bil potreben. Menim, da bi bil njegov nakup, zlasti sedaj, ko se turizem vse hitreje razvija in sili v gor-

Prešernov zbor bo pel v Ljubljani

V počastitev 100-letnice slovenskega zdravniškega društva bo drevi v dvorani Slovenske filharmonije v Ljubljani slavnostni koncert.

Koncertni spored bodo izvajali: pevski zbor »France Prešern« iz Kranja, solistka ljubljanske Opere Vilma Bukovec in godalni orkester Slovenske filharmonije pod vodstvom Sama Hubada.

Prešernov zbor bo pod vodstvom Petra Liparja izvajal 9 skladb skladateljev-zdravnikov, in sicer: bratov Benjamina, Gustava in Josipa Ipavca ter Avgusta Schwaba.

Danes bodo na Jesenicah zaprli Tomazinovo razstavo, ki je bila odprta v počastitev 60-letnice planinstva v Gornjesavski dolini. Dnevno si je razstavo ogledalo okrog sto obiskovalcev ljubiteljev planin

Železarna Jesenice presegla oktobrski načrt proizvodnje

Jesenice — V mesecu oktobru je železarna Jesenice lep uspeh. Mesečni načrt proizvodnje je presegla za 5 odstotkov, kar je vsekakor zasluga dobre organizacije dela in je pozitiven odraz delovne discipline članov kolektiva. Zasluge za presežek nosijo posamezni obratniki, ki so tekmovali v dosegu in presegu mesečnega načrta proizvodnje in dosegli takle vrstni red: elektropeči 118,4 odstotka, jeklovilarna 116,9 odstotka, oddelek bodeče žice 112,2 odstotka, jeklovlek 109,6 odstotka, valjarne 1300 108,8 odstotka, svilovarna 101,8 odstotka, hladna valjarina 100,5 odstotka itd. Največji uspeh pa je v oktobru dosegla jeklovilarna, ki je s 16,9 odstotno presegom mesečnega plana dosegla letni plan in že obratuje za prihodnje leto. — P. U.

Slovo od najstarejšega železarja

Dolgoletni šef martinarni, bivši tehnični direktor in sedanjí direktor sektorja Železarni Jesenice inž. Konstantin Rebek je omahnil sredi neumnega dela. V 74 letu starosti ga je napadla zavratna bolezen in mu pretrgala nit plodnega in ustvarjalnega življenja. Železarji-martinarji, strokovnjaki in številni prijatelji so se poslovlili od sodelavca, ki je bil tako med delavci kot strokovnjaki vseskozi priljubljen in je žrtvoval svoje življenje za napredek in razvoj železarni. Kot oče jugoslovanske metalurgije ima zasluge za vzgojo mlajšega metalurškega kadra.

Poslovlilne besede ob grobu je govoril glavni direktor inž. Matvež Hafner, v imenu društva inženirjev in tehnikov inž. Ivan Arzenšek, v imenu strokovnjakov metalurgov inž. Jože Prešeren in v imenu ribičev, med katerimi je preživel svoje proste ure, dr.

Vinko Zalokar. Vsi so poudarili pomembnost pokojnikovega strokovnega delovanja v jeseniški železarni za razvoj jeseniškega in jugoslovanskega železarstva.

Številni venci in udeleženci pogreba so najlepše potrdili njegovo priljubljenost med jeseniškimi železarji in Jeseničani sploh. Inž. Konstantina Rebeka ni več. Ledine, ki jih je oral v jeseniški železarni pa bodo rodile obilen sad.

P. U.

Prireditev za graditelje ljubeljske ceste

TRŽIČ — S posredovanjem občinskega sindikalnega sveta v Trzinu in gradbenih podjetij na ljubeljski cesti bo v ponedeljek gostovalo v Cankarjevem domu v Trzinu kulturno umetniško društvo iz Prištine. Prireditev je organizirana predvsem z namenom,

da se graditeljem nove ljubeljske ceste, ki so pretežno iz južnih predelov naše države, nudi kulturni program v njihovi domači besedi. Takšno prireditev bodo delavci na ljubeljski cesti verjetno toplo pozdravili. — J.

Ob Savi Dolinki

● **DELAVSKA UNIVERZA NA JESENICAH** je že pričela predavanja. V sredo zvečer je bilo v delavskem domu na Jesenicah predavanje dr. Rajka Turka o raku in rakastih obolenjih. Predavatelj, ki je predavanje tudi ilustriral z diapozitivi in filmom, je seznanil vse navzoče z eno najbolj aktualnih zdravstvenih tem.

● **SVOBODA »TONE ČUFAR« JESENICE** je gostovala sinoči v Italiji. V Raiblu pri Trzinu so priredili večer jugoslovanskih narodnih plesov in pesmi. Program so izvajali ansambel narodnih plesov, instrumentalni sekstet in pevske kvartete. Gostovanje jeseniške Svobode je bilo brezplačno, ker je bil dohodek prireditve namenjen kot prispevek ponesrečencem v dolini reke Plave.

● **GLEDALIŠČE »TONE ČUFAR« JESENICE** je že naštel prvo premiero letošnje sezone, ki naj bi bila nočjo. Zaradi tehničnih ovir pa bo premiera v četrtrek zvečer: Z dramo García Lorca »Dom Bernarda Albe«, v kateri nastopajo samo ženske, bodo jeseniški gledališčniki otvorili letošnjo sezono. Obiskovalci težko pričakujejo premiero, ker nastopajo priznane igravke, režiser pa je vodja gledališča Bojan Čebulj.

● **POKLICNA ŽELEZARSKA SOLA NA JESENICAH** praznuje letos 25-letnico obstoja. Železarji izobraževalni center pripravlja slovesno počastitev četrstoletnega obstoja šole, ki daje letno povprečno 50 kvalificiranih delavcev metalurške, kovinarske in elektro stroke in je vzgajalo v času 25-letnega delovanja že nad

1500 naši industriji tako potrebnih kvalificiranih delavcev.

● **OBCINSKI ODBOR SZDL NA JESENICAH** meni, da prebivalstvo Jesenic ni dovolj seznanjeno z zunanjo politiko. Ustanovili bodo informativni center, ki bi vključeval predavatelje, ki bodo imeli predavanja in vodili razprave. Člane družbeno-političnih organizacij občinskih in krajevnih skupnosti kot tudi ostale prebivalce Jesenic in okolice bodo seznanili z aktualnimi temami zunanje politike.

● **OBCINSKI ODBOR SZDL NA JESENICAH** pripravlja razpravo o urbanistični problematiki Jesenic in jeseniške občine. Meni namreč, da je to vprašanje toliko važno, da morajo razpravljati o njem na odprtih sestankih in zborih. Ker vključuje urbanistični načrt mnogo napak, za katere se trenutno ne ve, od kod izhajajo, želi IV SZDL zadevo proučiti in predloge posredovati občinski skupščini.

Podrobnejša konkretizacija

Tržič, 8. novembra — Danes popoldne se bo tu sestal plenum občinskega komiteja Zveze mladine, ki bo razen o pripravi na letošnjo mladinsko konferenco — in bo konec meseca — obravnaval obsežno problematiko o delu in vzgoji pionirjev na šolah. Osnovno gradivo z določenimi sklepi in priporočili o teh vprašanjih je dal že nedavno razširjeni posvet, ki je obravnaval prav to problematiko in ki ga je s prizadetim in odgovornimi sklical občinski komitej ZMS Tržič.

Na omenjenem posvetu so prisotni v svojih razpravah načeli odkrivali številne pomanjkljivosti, ki se kažejo pri delu in vzgoji pionirjev. Današnji plenum pa naj bi vso to problematiko v konkretnih razmerah še podrobneje obravnaval in seveda ustrezno izki razpravi sprejel tudi priporočila in sklepe, ki naj pomenijo nadaljnje hitrejše in uspešnejše korake pri delu in vzgoji pionirjev. — P.

Iz obeh dolin

● **V VECERNI OSEMLETKI 21 UČENCEV** — V okviru bogatega programa izobraževalne sezone 1963/64 škofojloške DELAVSKE UNIVERZE se je ta teden začela večerna osemletka. Za sedmi in osmi razred se je prijavilo 21 občanov. Čeprav bomo o programu Delavske univerze škofojloška Loka še pisali, naj omenimo, da sta se septembra začela administrativni tečaj in inštrukcijski seminarji za opravljanje izpitov na TSS v Ljubljani.

● **SLOVESEN ZAKLJUČEK** — V četrtek zvečer je bil v Poljanah slovesen zaključek prirojevalnega in šiviljskega tečaja, ki ga je priredil krajevni odbor Rdečega križa. Dvajset deklet in žena se je naučilo oziroma izpolnilo znanje, ki ga bodo s pridom uporabile doma.

● **VSAK DAN AVTOBUS V JAVORJE** — Sedaj je redna avtobusna zveza z Javorjani in škofojloško Loko ob sobotah in nedeljah dnevno na vozi izredni avtobus šolsko mladino v Poljane in nazaj. Javorjani pa bi želeli redno avtobusno zvezo vsak dan. Zato so ob pristanku avtobusnega podjetja »Ljubljana-transport« PE škofojloška Loka sklenili, da postavijo garažo, kjer bo lahko avtobus prenoči. Ta teden so začeli delavci škofojloškega komunalnega podjetja »Remont« z deli, sredstva pa so delno prispevali tudi občani. Ko bo zgrajena garaža — verjetno še ta mesec — bo vsak dan redna avtobusna zveza Javorje — škofojloška Loka in obratno. Te se bodo pred vsem posluževali delavci in dijaki, ki se vozijo v dolino.

Upravni odbor podjetja

ELEKTRO KRANJ

razpisuje mesto

PRAVNIKA SEKRETARJA

Pogoji: diplomiran pravnik s 5-letno prakso v gospodarstvu. — Nastop službe po dogovoru.

Interesenti naj pošljejo pismene ponudbe na naslov: Elektro Kranj, Stara cesta 3.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Upravni odbor podjetja SAP-Ljubljana, poslovna enota »Gorenjska« Kranj razpisuje prosto delovno mesto

— šefa splošnega sektorja

POGOJI:

— pravnik z večletno prakso ali — večletna praksa na enakem delovnem mestu v delovni organizaciji.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta. Osební dohodki po pravilniku — stanovanje ni zajamčeno.

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij podjetja »VODOVOD JESENICE« Jesenice, razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

1. knjigovodja
2. skladiščnika
3. instalaterje za vodovod in centralno kurjavo
4. pomožne delavce

POGOJI:

pod tč. 1. absolventka ekonomske srednje šole z nekaj let prakse ali začetnica;
pod tč. 2. trgovski pomočnik železninske stroke ali priučen skladiščnik z večletno prakso;
pod tč. 3. kvalificirani ali priučen instalaterji;
pod tč. 4. mlajši nekvalificirani delavci-težaki, ki se želijo priučiti instalaterskega poklica.

Osební dohodki po pravilniku o delitvi OD. Stanovanj razen pod tč. 4. ni na razpolago. Nastop službe takoj ali po dogovoru.

Razpis velja do popolnitve prostih delovnih mest.

Jugoslovanska loterija

POROČILO O ZREBANJU SREČK

JESENJSKE LOTERIJE

6 avtomobilov »Zastava 1300« in 6 dobitkov po 459.600 din delijo srečke:

iz 1. serije št. 79709, iz 2. serije št. 23034, iz 3. serije št. 86593, iz 4. serije št. 35924, iz 5. serije št. 55299, iz 6. serije št. 33209.

144 avtomobilov »Zastava 750« in 144 dobitkov po 217.800 din delijo srečke:

iz 1. serije: 02447, 10162, 16566, 16851, 24257, 25843, 26235, 29783, 34244, 34741, 40726, 45360, 53144, 55749, 61199, 63227, 63763, 65580, 70362, 75724, 78093, 91939, 95014, 98121

iz 2. serije: 00654, 02759, 06938, 10008, 11163, 11697, 12157, 19527, 30083, 36787, 41454, 44339, 45143, 49249, 50111, 53201, 61242, 64662, 73257, 84603, 86089, 89918, 92957, 99100

iz 3. serije: 05298, 08245, 09937, 09982, 20778, 21329, 21804, 29134, 36559, 37097, 44543, 46747, 48301, 51362, 53391, 63823, 73725, 76077, 77276, 79042, 82823, 83042, 93355, 96847

iz 4. serije: 00645, 02295, 13126, 14502, 14891, 17159, 19269, 22861, 25043, 26965, 49537, 56174, 57043, 66976, 67042, 67103, 73871, 74913, 78164, 80094, 82083, 91758, 97975, 99581

iz 5. serije: 01008, 12827, 13130, 16185, 17675, 19732, 22086, 23994, 25631, 28664, 32343, 34491, 41038, 43921, 56434, 56573, 59042, 90251, 62756, 65241, 67092, 75523, 85139, 90278

iz 6. serije: 00220, 06240, 08356, 09402, 10281, 11300, 14131, 18006, 25726, 37316, 39212, 41025, 62754, 72022, 72733, 73443, 75838, 77255, 79931, 80824, 83293, 86366, 88970, 91762

Dobitki v Sloveniji:

Avtomobil »Zastava 1300« in dobitek 459.600 din v Mariboru št. 86593 iz 3. serije.

16 avtomobilov »Zastava 750« in denarni dobitki po 217.800 din na naslednje številke iz 3. serije srečk: v Ljubljani (10): 05298, 29134, 36559, 51362, 53391, 63823, 76077, 77276, 82823, 93355, 96847, v Mariboru (4): 21804, 37097, 46747 in 93355.

po eden v Tolminu na št. 44543 in v Postojni na št. 20778.

LOTO

Začasno poročilo za 43. kolo lota Zrebanje je bilo 6. novembra 1963. Izžrebane številke: 4 8 12 32 35 38 in dodatna 31

Petorka v Sloveniji: Ljubljana

7-K-810266/4 491.197
PETICA 7.903
CETVORKA 501
TROJKA

CETVORKE:

● Jesenice (1) 39-J-614651/4
● Radovljica (1) 72-O-233114/4

TROJKE:

● Bled 73 291453/4
● Radovljica 72 O 233101/4 O 233126/4
● Jesenice 39 009803/2 K 782758/4 K 782769/4 K 782787/4

● Kamnik 41 J 624876/4 J 624888/4
● Kranj 46 163186/2 O 224370/4 O 224374/4 O 224379/4 O 224406/4 O 224407/4 O 224410/4 O 224414/4 O 224421/4 O 224424/4 O 224452/4 O 224454/4 O 224459/4 O 224489/4

Končno poročilo za 44. kolo lota Zrebanje 30. oktobra 1963

PETORKE 2.269.208 din
CETVORKE 11.506 din
TROJKE 655 din

Rok za izplačevanje do 6. I. 1964

Delavski svet podjetja

»PUŠKARNA« Kranj razpisuje naslednja prosta delovna mesta

— več VK in KV strugarjev
— več VK in KV orodjarjev
— več VK in KV rezakcev
— več kvalificiranih brusivcev

Nastop službe po dogovoru.

Ponudbe sprejema uprava podjetja — Kranj, Savska loka 20, do zasedbe delovnih mest.

ZAPORE CESTE

Oddelek za gradnje in komunalne zadeve občinske skupščine Kranj sporoča, da bo cesta Kranj — Besnica na odseku Kranj — Savski most do tovarne »Tekstilindus« od 11. novembra 1963 do preklica zaprta za ves promet zaradi rekonstrukcije cestišča. Obvoz bo za smer Kranj — Gorenja Sava — Besnica in obratno prek Stražišča.

OBVESTILO

Zaradi rekonstrukcijskih del na železniški progi Ljubljana — Jesenice v zvezi z elektrifikacijo proge se od 12. novembra 1963 od 10. ure dalje ukinja prodaja vozniških kart ter sprejemanje na prevoz prtljage in ekspresnega blaga na postajališču Radovljica med postajama Otoče — Lesce Bled. Vozne karte se bodo prodajale v vlaku, prtljago pa mora potnik sam oddati v službeni voz, vozna pa se plača na izstopni postaji.

Izstop in vstop potnikov v Radovljici je možen samo na levi strani proge (gledano od Ljubljane proti Jesenicam).

Izstopanje potnikov na desni strani proge je prepovedano in je smrtno nevarno. Dostop na novi peron na levi strani proge je možen samo po cesti čez nadvoz nad samim postajališčem.

Železniško transportno podjetje Ljubljana

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnega razmerja

GORENJSKE OBLAČILNICE KRANJ

razpisuje prosta delovna mesta:

1. trgovskega poslovođa za trgovsko poslovalnico na Jesenicah
2. pomožnega finančnega knjigovodja z znanjem strojepisja

Prošnje sprejema komisija do zasedbe delovnih mest

Komisija za sprejem splošnega gradb. podjetja »PROJEKT«, Kranj

razpisuje naslednja prosta delovna mesta v stranskih obratih:

1. mesto kleparja
2. mesto strojnega ključavnika
3. mesto kurjača za centralno kurjavo.

Prejemki po pravilniku o delitvi os. dohodkov.
Prijava sprejema kadrovske oddelek podjetja.

Tovarna »PLAMEN« Kropa bo prodala na javni dražbi dne 20. nov. 1963 ob 9. uri naslednja osnovna sredstva:

AWTOBUS — 25 sedežev

TOVARNI AVTOMOBIL 3-tonske

DROBIVEC za drobljenje koruze

IZRUVAC za krompir

SANI poltovorne

KOČIJO RAZNO POLJEDELSKO ORODJE

Prednost nakupa imajo gošpodarske organizacije. Pojasnila dobite na tajništvo podjetja.

»KOVINAR«

tovarna tekstilnih strojev in naprav KRANJ

razpisuje

prosto delovno mesto KVALIFICIRANEGA GALVANIZERJA

Nastop službe je možen takoj. Osební prejemki po pravilniku o razdeljevanju OD. Interesenti naj oddajo svoje vloge v tajništvo podjetja. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Gledališče „Tone Čufar“ na Jesenicah pred novo sezono

Vaje in priprave za otvoritveno premiero nove sezone so v amaterskem gledališču »Tone Čufar« na Jesenicah že v polnem teku. Po vrnitvi z uspešnega gostovanja v Pesaru (Italija) je gledališki kolektiv takoj nadaljeval delo s študijem drame španskega pisatelja F. G. LORCE »DOM BERNARDE ALBE«. S tem se je začela devetnajsta delovna sezona amaterskega gledališča na Jesenicah.

Začelo se je tudi z načrti, nameni in upi kot vsako leto, pa tudi z istimi tegobami in težavami kot minula leta. In ker je težav manj kot načrtov (s čimer pa ni rečeno, da so manjše) začnimo z njimi. Jesenice namreč vse od vojne niso dobile niti ene novega prostora (kaj šele stavbel) za kulturnoprosvetne namene. Obstojeci prostori in stavbe pa so bodisi tako prezasedeni (delavski dom) ali pa tako zastareli in slabo vzdrževani (gledališka stavba), da nudijo kulturnim prireditvam vse prej, samo kulturnega okolja ne. Stara neizpeta pesem je slabo ogrevana dvorana gledališča. Vse zimske mesece (in teh je na Jesenicah do malega za vsa gledališka sezona) je slabo ogrevana dvorana nepremagljivo strah publike, brez katere se tako lepi uspehi in dosežki igralcev izpubijo smisel in namen. Vsem tožbam in očitkom o »slabo zasedeni dvorani« botruje predvsem — mraz v dvorani! Rešitev? Veli-

ka upanja in majhne možnosti! Kajti tudi streha pušča, elektrika na napeljava je dotrajana in zastarela in... Teh in ov bi lahko bilo kar precej ali točneje, kar toliko, da grozi nevarnost, da bo potrebno zapreti (edino) dvorano za javno uporabo! Ob vsem tem in kljub majhnim možnostim (beri: pomanjkanju sredstev — ali pa nezainteresiranosti kdo le ve koga) pa bo le že prav in skrajni čas, da se na Jesenicah vsaj pripravi in dometi za rešitev, da vsaj takrat, ko bodo možnosti (in zainteresiranost, a ne samo koga), ne bomo zgubljali besed in časa. Do takrat pa upanje itak ostane...

Ob razstavi Olafa Globočnika

Predstavniki »četrte generacije« OLAF GLOBOČNIK razstavlja te dni v Kranju v Prešernovem muzeju. Slovenci radi sprejemamo »četrto generacijo«, ki se je v prvi četrtini našega stoletja postavila po robu ekspresionizmu — prevzetem iz nemških središč. Obdelovali so socialno tendenčne motive v modernistično navdahnjenem kolorizmu, ki ga je umetnost uporabljala in prevzela iz umetnosti vodenega baročnega Pariza.

Slikarjeva življenjska pot je bila burna, saj se v tem času v svetu dogajajo velike perturbacije v političnem, socialnem in kulturnem pogledu. Globočnik ni modernist, ampak je stopnica »četrte generacije«, ki je navedila prelom med impresionizmom in takrat modernim smerjo, medtem ko je bil pri nas vedno na višku impresionizem. Razumljivo je, ko danes gledamo njegovo razstavo, da lahko ugostimo, da je šel v svojem smislu naprej, čeprav so ga ovirale zunanje prilike. Ker je vezan z velikimi ljubenzijami na rodno deželo in na svoje takratne ideale in lepoto, se njegovi estetski nazori niso veliko spremenili, prav tako tudi njegova ljubeznost do lepote domovine, morja in ljudi. Ideali človeka in pokrajine so ostali, kakršni so bili. Slikar meni, da je potrebno, da ostane v mejah možnosti realizacije svojih ličnejih idealov. Resnično nas razveseli lebo komponirana kompozicija poljskih cvetlic kakor tudi prizori naših domačih fiziognomij in domačih motivov. Če bi omenili težnje Globočnikovih sošolcev, ki so v glavnem Hrvatje (Globočnik je bil šolal na zagrebški akademiji), to so Krsto Hegediš in Djuro Plandić, vidimo, da so tudi oni dopajali samo do določene meje v sodobnem slikarstvu.

Globočnik upodablja domačega preprostejšega človeka, njegovo veselje in žalost. Ta svet je osvojil s svojim neomajnim instinktom za kmečko realnost, kar nam potrjuje njegove razstave.

Razstava v Kranju je gotovo posebej s tem namenom publiki, da vidi razvojno stopnjo slovenskega umetniškega življenja in razvojne faze različnih razdobjih slovenske moderne v razponu od starega do najnovejšega.

TATJANA MILAVEC-SAPLA

širše kroge delovnih ljudi za gledališče. Tak pogovor naj bi bil tudi preizkus še drugih oblik dela gledališkega kolektiva, to je prirejanja različnih klubskih prireditev od literarnih večerov do satirčno-zabavnih sporedov.

Drami »Dom Bernarda Albe« pa bo najprej sledilo delo starogrškega komediografa Aristofanesa »Lizistrata« v režiji gosta M. Belina, nato pa se bosta do konca leta zvrstili še V. Kabadana komedija »Ce se ženski jezik ne suče« in pravljica za mladino in odrasle W. Bauerja »Rdeče in modro v mavrici«.

Mladinsko delo, ki bo razveselilo številno mlado publiko kot vselej doslej za novoletno jelko, še ni izbrano, zato pa se bodo še nadaljnja dela v novi sezoni izbirala iz okvirnega repertoarja, v katerem so Prežih-Mikelna »Samorastniki«, socialna drama izpred vojne F. Kozaka »Punčka«, psihoška sodobna drama M. Zupančiča »Hiša na robu mesta« in satirična komedija F. Hadžića »Ljudje in opice« iz domače dramatike. Iz tuje sodobne dramatike je v repertoarju francoska komedija M. Acharda »Odkritosrečna lažljivka«, klasika pa je zastopana s komedijo C. Goldonija »Zdrahe na vasi« in komedijo W. Shakespeara »Komedija zmešnjav«. Seveda pa lahko kakšno novo delo še dopolni ta repertoar, zlasti iz domače sodobne dramatike, pa tudi glasbeno delo (opereta ali opera) še ni določeno.

Torej načrtov dovolj, volje tudi ne manjka in če bo gledališki kolektiv vložil ves trud, požrtvovalnost in ljubezen v odgovorno, toda hvaležno delo, potem uspehi ne bodo izostali. Upajamo, da te volje in teh načrtov ne bo prekinjala višja sila: neuporabnost dvorane ali pa mraz! (Kajti težave s premogom doletavajo tudi gledališče — in ga še ni dobilo!) Smešno in žalostno bi bilo, če bi mraz slavil zmago nad ognjem jesenskih gledaliških amaterjev, pa tudi njihove publike, ognjem, ki kljub mnogim težavam vztrajno gori. — B. C.

„Smeh ni greh“

V torek zvečer so igralci Mestnega gledališča ljubljanskega Kranjčanom predstavili literarno satirični kabaret Smeh ni greh. Delo sodi v lanski repertoar gledališča, vendar je bilo v Kranju uprizorjeno prvič.

Predstavo sestavljajo krajše dramatizirane zgodbe, katerih avtorji so si v vedrem satiričnem tonu privoščili nekatere slabosti našega časa. Nekaj naslovov: Dnevnik nekega satirika, Srečka, Umetnost, ogledalo, časa, Nune, Pravilna rešitev nacionalnega vprašanja, Pridrzanje do iztreznitve,

Danes ob 3, 5, 7 in 9, Domača zabava, Ziro račun. Režiral je Jože Tiran.

Nastopala je domača celotna igravska skupina Mestnega gledališča, v kateri je tudi več »bivših Kranjčanov«: Janez Erzen, Franek Trefalt, Anka Cigoj, Nada Bavdaž in drugi.

Popoldne istega dne so delo uprizorili za dijake. Obe predstavi sta bili dobro obiskani, gledavci pa so izvajanju sledili z zanimanjem in večkrat tudi z neprikritim navdušenjem. — S.

OTVORITEV GLEDALIŠKE SEZONE — Z nocojšnjo predstavo drame Čeha Pavla Kohouta »VELIKA LJUBEZEN« v režiji Petra Jamnika začneta DPD Svoboda škofja Loka letošnjo gledališko sezono. Gre za sodobno češko dramo v dveh delih, ki obravnava življenje mladine, problem morale, ljubezen, zakon in ločitev. Delo je prevedel Zdenko Furlan in bo na škofješkem odru uprizorjeno prvič v Sloveniji. — Na sliki: Nuška Guzelj v glavni ženski vlogi Lidije Matysove

„Ne obračaj se sinko“

Piše: A. Dikič
Riše: M. Jemec

91. Dobričeva mati je pripravila sinu-vojaku večerjo, toda njega ni bilo od nikoder. Oba z očetom sta bila nestrpna. Stari Dobrič se je sprehajal gor in dol po kuhinji ter kadil cigareto za cigareto. Starka je hotela presekati mučno tišino: »Morda je srečal kakšne prijatelje...« — »Prijatelje?« je ponovil stari in jo premeril z ostrim pogledom. »Šel je na policijo prijaviti prijatelja, — Saj ni rekel, da gre na policijo, je spet menila mati. »Seveda ni rekel, toda vem. Danes ljudje ne poznajo več prijateljev niti prijateljstva.«

92. Zatem je nastal dolg premor, v katerem sta oba molčala. Starka je čez nekaj časa tiho menila: »Zakaj vse to? Neven Novak je vendar dober človek. Bil je njegov prijatelj. Zakaj?« — »Mene sprašuješ?« se je razjezil starček. »Vprašuj svojega sina. On ti bo že pojasnil. Dejal bo, da sva oba staromodna, da ne razumeva današnjega časa. Po njihovem »novem« je treba prijatelja prijaviti policiji! Ponosen sem, da sem starokopiten. To bom povedal tudi sinu!«

93. »Ni ga še«, je tarnala mati. »Večerjo mu bom pogrela. Le kaj so mu rekli na policiji? Preveč je nagel. Vedno napravi kaj brez pomisleka. Neven je bil vendar njegov prijatelj. Ze iz šolskih klopi!« — »Da, ko bi najin sin,« je povzdignil starček svoj glas in še enkrat ponovil, »najin sin znal premisliti, ne bi niti pomislil na policijo. Norec! Policija bo poizvedovala, kdo je dal Novaku obleko. Stari Dobrič! Torej spravimo v zapor tudi starega Dobriča in njegovo ženo, ker sta pomagala dobremu človeku!«

Bagradze je neslišno premikal ustnice in kot očaran ponovil povelje.

»Vsi moške — razen topovskih posadk — naj pridejo takoj semkaj, k meni! Poberejo naj ročne granate! Jasno? Teci, kolikor te noge nesejo! Daj mi svojo brzostrelko!«

Ušakov je vzel Bagradzevo brzostrelko in pogledal prek grebena. Tamkaj je ležala patrolja, vendar je ni videl. Po tleh je spolzelo nekaj temnega in urnega. Senca je omahnila. Se nekdo je planil pokonci pod streli, z urnimi nogami in povešeno glavo. Iz teme se je oglasil strojniški rafal in ga spodrezal. Ušakov je sprožil proti Nemcem, tja, kjer je videl ognjeni ježek strojniškega ustja. Tako je pošiljal rafal za rafalom, da bi kril umik patrolje in pritegnil nase sovražnikov ogenj. In vselej, kadar je nemški vojak med tekom padel pod njegovimi krogli, je Ušakov zakričal. Potem je zaslišal sopihanje in glasove ljudi, ki so se mu bližali iz kotanje. Med premorom in streljanju se je obrnil. Urno se je bližal Vasič z vodom vojakov.

»Nov šaržer mi dajte!« je vzkliknil Ušakov. Črna kosmata roka, dobro znana, mu je ponudila šaržer. Ušakov ga je vtaknil z dlanjo. Nizko nad grebenom je zasiskal strojniški rafal in vzvrtinil sneg. Nekaj glav se je pritajilo. Ušakov je prav v bližini zagledal Vasiča — oznojen, vlažen, lesketajoč se in zbran obraz — v siju ognjenih plamenov. Vasič je nekaj zaklical. Krogle so piskale in se razletavale.

»Nepridipravi! Z dumdumkami streljaj!« Ušakov ni razumel Vasičevih besed. Prekinil ga je in pokazal z roko, prek polja: »Poglej tja! Vidiš jarek? Pošev prek polja?« Vpil je glasno, tako da so mu izporežile žile na vratu. Vasič je zagledal jarek. Potekal je vzporedno z bližajočimi se Nemci in jim zapiral pot do oddelka. Vasič je uganil načrt Ušakova:

»Naj grem takoj tja z vodom?«

Ušakov je priklimal. Vasič je pograbil za ramo: »Zaustaviti moraš tanke! Z granatami z zobmi — kakor pač hočeš, le zaustaviti jih je treba! Tako dolgo moraš zadrževati tanke, dokler ne bomo pripeljali topov! Jasno? Torej, premakni se! Pet mož mi pusti tukaj!«

Vasič je vstal v snegu. Do jarka je bilo kakšnih deset metrov odprtega polja. Natančno si je ogledoval zemljišče. Potem je zakrožil z roko, ko da želi zajeti sapo, in kot prvi v dolgem plašču stekel prek čistine. Zamujen rafal mu je sledil. Molčanje. Prazen

sneg. Prek snega je planil vojak, kot bi ga izstrelil iz samokresa, pa izginil.

»Ogenj!« je vzkliknil Ušakov. Petrica je s streljanjem varovala vod. Vojaki so kakor sklonjene sence prihajali mimo in se ozirali. Dva topova sta še visela na vrh in tretjega je goseničar vlekel v kotanjo. Počasi! Počasi!

»Tovariš major! Tovariš major!« Bagradze je stisnil nekaj Ušakovu v dlan. Poln šaržer za brzostrelko. Na drugi strani, pri Nemcih, se je zablisalo pšeničnem polju, in kakor tolikokrat je nizko zapisalo nad zemljo.

»Kje je Išenko?«

»Našel sem ga. Stabni načelnik je dejal: »Poskrbel bom za umik!« Bagradze je jezno zakričal, z vznemirjenimi očmi. Jezno tuljenje granat se je bližalo in stiskalo vojake k zemlji.

»Steci nazaj! Povej Išenku, naj pohiti! Tam zadaj so menda vsi mrtvi! Pohitijo naj, dokler jim tanki ne podkurijo pod zadnjico!«

Ušakov je slišal, kako se je zemlja krešila in skupaj z Bagradzem kotalila po strmini. Tuljenje granate se je pretrgalo in obviselo v zraku. Tišina... Potem grmenje in ogenj pred očmi. V istem trenutku je padel na zemljo poleg Ušakova visok človek.

Skupaj sta se dvignila. Golubov. Vodni poveljnik iz tretje paterije. Imel je resen pa vendar mladostno vznemirjen obraz. Goli, krepki vrat je bil sivo rjav od vetra. V kotanji so v snegu čepeli vojaki.

»Tovariš major!« je zašepetal Golubov, ki mu je po teku zmanjkalo sapa, »prispelem sem semkaj z vodom.«

»Posamič!« je Ušakov pokazal proti jarku. »Naprej! Gremo!«

Nad glavami je pritutila nova granata. Golubov je planil pokonci. Lahka strojnica v njegovi levi se je zdela majhna sprič njegove velikosti. Ušakov ga je radovedno gledal. Golubov je takoj razumel, druge besede bi bile odveč.

»Vzemite, tovariš major!« je so v snegu čepeli vojaki. nekemu podari predmet, ki mu je zelo pri srcu. »Moji fantje imajo še enega!«

»Laže,« je pomislil Ušakov in s prijetnim občutkom pogledal nedvomno pogumnega in zdravega fanta. »Navzlic temu je odličan fant!«

Grigorij Baklanov

10

Mrtvi me poznajo sramu

Ušakov ni bil vrazeveren. Toda ko je videl zadet in nepremičen oblepljen tovarnjak, se mu kratj ni zdel prikupen. In prav tukaj so morali nemški tanki presenetiti oddelke. Sopuh strojniškega rafala mu je premaknil zimsko čepico. Ušakov jo je poravnal z dlanjo. Ko je prispeel na vrh nad kotanjo, je legel na tla, kajti v dimu nad zimnim poljem je besnel ognjen vihar in sneg je jarko žarel. Dve težki strojniški sta nenehno ropotali v nepočetem polju in vrsta brzostrelk je s svetlečimi nitmi tkala noč. Ušakov je ležal za vrhom grebena kot za nametom, pa z resnimi očmi pozorno strmel v temo. Z motno lesketajočega se oklopnika, ki se je zaustavil, so v žitno polje poskakali nemški vojaki, se razkropili in pričeli streljati z brzostrelkami. Kratki ruski rafali so pokosili nekaj Nemcev.

»Mostovoj!« je pomislil Ušakov. V trenutku se je ves ogenj, ki je plapolal nad poljem, zdrgnil in osredotočil v eno smer, tja, od koder je pričela streljati patrolja. Krogle so rezale zemljo, toda na drugi strani ni nihče odgovarjal. Ušakov je spoznal, Nemci so bili zmedeni. Naleteli so na patroljo, slišali iz kotanje hrumenje motorjev pa se zdaj ogradiji z ognjem, čakajoč tanke. Zeleni so pridobili čimveč časa. Toda Nemci so po njegovem mnenju čakali brez razloga.

»Ah, bedaki, bedaki!« je naglo pomislil Ušakov, prevzet od bojne vnerne, in pričel spet verjeti v svojo srečno zvezdo. Ozrl se je krog sebe. Bagradze, njegov kurir, je zvesto ležal v njegovi bližini. Ušakov ga je potegnil k sebi za krajec plašča in ga pozorno pogledal v modre, v temi svetlikačaje se in razburjene oči:

»Prenesi moje povelje baterijskim razdelnikom: topove je treba pripeljati do gozdnega roba. Do gozda! Razumel? Poišči še stotnika Išenka, prevzame naj poveljstvo!«

podjetju »Zivila« Kri-
vini »Loka«, Skofja Loka in
jetju »Vino Gorenjka«, Jesenice.